



## NÆSTVED CITY PÅ EN TIME, VELKOMMEN.

Har du lyst til en kort vandring i Næstveds lange historie, har vi her sammensat en kort tur gennem byens centrum.

Næstveds historie starter officielt i 1135, hvorfra de første skrevne beretninger om byen findes. De seneste års arkæologiske udgravninger har imidlertid vist, at der findes spor efter bebyggelse og bysamfund helt tilbage til ca. år 500. Dermed kunne Næstved måske være en af landets ældste bysamfund.

Undervejs vil du finde mange gode vandingshuller, så historien ikke bliver tør.

**1** Vores lille rundtur starter ved HOTEL VINHUSETs flotte bygning, som siden 1778 har fungeret som hotel. I bygningens højre hjørne, fører en trappe ned til Restaurant Vinhuskælderen, en restaurant indrettet i en flot munkestenskælder med krydshvælvinger. Det er resterne af Tyge Dues Adelsgård fra 1400-tallet.

**2** Nabo til Hotel Vinhuset er SCT. PEDERS KIRKE, opført i perioden 1375 – 1500 som en 3-skibet købstadskirke. I det nordre sideskib ses på en pille et kalkmaleri med Jesus korsnedtagelse. Dette kalkmaleri og flere andre i kirken anses som udført af Morten Maler ca. 1410. Kirken har to orgler, Et såkaldt Eule-orgel bygget i 2015, samt et Svaleredeorgel, rekonstrueret i 2016 efter en original opført af orgelbygger Hans Brebus i 1586. Foran kirken er opsat en Kultsten udført i bornholmsk granit af billedhugger Ole Christensen. Næstveds Vartegn findes på den østre gavl af kirkens tårn. Kig godt på det, så kan du, som naverne i gamle dage, beskrive det og dermed bevise du har været i Næstved.

**3** BODERNE over for Sct. Peders Kirke er kendt som Danmarks første rækkehusbebyggelse. I 1440'erne blev de første tre boder opført, og siden kom yderligere fire boder til. Adgang og beboelse ud mod kirken, og i underetagen og ud mod Susåen handelsboder. Boderne huser nu arbejds- og udstillingslokaler for projekter under Næstved Kommune.

**4** I den østligste side af Boderne var tidligere indrettet en stor Latinskole, som siden blev revet ned for opbygning af en ny skole, Skolen På Kirkepladsen (Folkeskole).

**5** På kirkepladsen modsat Boderne og på hjørnet af Købmagergade og Kirkestræde findes et smukt og velbevaret knægtbygget bindingsværkshus fra 1606. Stedet huser nu Restaurant Alt Godt. På det modsatte hjørne er Lorange Vinhandel indrettet i en bygning fra 1825, og med en meget flot vinkælder. Et regulært showroom for vinhandlens historie. Gå gerne på besøg og spørg dig for.

**6** DANMARKS ÆLDSTE RÅDHUS findes som nabo til bindingsværkshuset. Bytinget holdt til i den gamle bygning, og i kælderen var der fængsel. Huset er forsynet med kamtakker og blændinger ligesom kirkerne. Opført i 1480 og 1492, og i funktion indtil 1856. Nu er det blevet til Sct. Peders Sognegård, og i åbningstiden er du velkommen.

Fortsæt ad Købmagergade i retning forbi Sct. Peders Kirke og tag første vej til højre.

**7** KOMPAGNIHUSET, nordens eneste bevarede købmandsgildehus finder du i bunden af Købmagergade og om hjørnet til Møntergade. Stenhuset er opført i munkesten 1490-1500, medens bindingsværksdelen er fra ca. 1750. Huset har fungeret som lagerrum i nederste etage, og den øverste etage som købmændenes faglige og selskabelige sammenslutning – et gilde. Huset blev restaureret i 1993 og modtog Europa Nostra prisen for den flotte restaurering.

Fra Kompagnihuset er der en flot udsigt over den nu fritlagte Suså og Næstved Havn. Ret fremme ses ruinerne af rigmand og borgmester Mogens Tuesens badstue, opført ca. 1480.

Mod højre ses FORTÆLLEHÅNDEN udført af Sine Lewis og Till Junkel i 2010, i anledning af byens 875 års jubilæum. Skulpturen er dekoreret med mosaik af Næstveds børn. Alle kan sætte sig og fortælle en god historie og måske benytte de såkaldte forundringssten i historien.

8 HOTEL KIRSTINE bygningen kan føres tilbage til 1745. Fra 1809 til 1876 boede Næstveds borgmestre her, og derfor også det tidligere navn Den Gamle Borgmestergård. Gå blot indenfor og nyd den historiske atmosfære.

9 RIDDERGADE – Næstveds mest fotograferede gade. På gadens højre side set fra Hotel Kirstine, findes bygningsklenodier fra flere tidsaldre. Facaden i nr. 7 er fra 1803, og her blev Næstveds første avis trykt fra 1848. Trykkeriet kan ses på Grafisk Museum i Odense.

På APOSTELHUSET findes Danmarks ældste bindingsværksværks-figurer. 13 i alt som forestiller Jesus og de 12 apostle. Den følgende bygning er RIDDERGÅRDEN, som stammer fra Chr. IV's tid. Derefter følger DET RØDE PAKHUS (nu restaurant), som har tilhørt en købmandsfamilie og været brugt som regulært lager.

10 SCT. MORTENS KIRKE kan for en del føres tilbage til ca. 1220. Tårnet bygget til i 1400-tallet og våbenhuset i 1850'erne. Billedskærer Abel Schrøder har udført den over 6 m høje udskårne altertavle. Når skiltet er ude, er kirken åben.

Fortsæt langs kirken og drej til venstre ad gaden Krumport.

11 Op ad den lidt stejle gade Krumport, og en anelse til venstre ad Teatergade finder du NÆSTVED RÅDHUS, hvor borgmesteren og den øverste kommunale administration holder til. Her afholdes byrådsmøderne. Huset er opført i 1939 efter en konkurrence vundet af arkitekterne Otbo & Beldring. Øverst findes et klokkeværk af kobber. (Der er siden opført en ny administrationsbygning i Rådmandshaven).

12 TROLDEN, en kæmpe betonfigur udført af billedhuggeren Arne Bang troner siden 1944 lige overfor Rådhuset. Myten om trolden kan du læse på stedet. Bag trolden findes Munkebakken med udsigtstårnet og en fantastisk udsigt over byen. Og bag udsigtstårnet og ned mod VUC-bygningen findes MUNKENE. 7 flotte figurer af munke fra forskellige ordner, oprindelig udført i elmetræ af

den lokale kunstner Jens Andersen, men i 2008 erstattet af figurer i bronze. På byens turistbureau på Banegårdspladsen kan du se en af de originale figurer.

13 Fortsæt ned ad Teatergade og drej til venstre ad Jernbanegade, og til højre ad Sct. Mortensgade. På vejen passerer du Jernbanegade 3, Odd-Fellow bygningen, som har facade til begge gader. Bygningen blev indviet i 1899, og siden ændredes logens navn til "Herluf Trolle".

14 Fortsæt ad Sct. Mortensgade, over Ramsherred og videre ad Grønnegade til GRØNNEGADENS KASERNE. Ridehuset ud mod Grønnegade blev opført i 1799. Kasernen har huset flere dragonregimenter, Rytteriets Befalingsmandsskole, Pansertroppersnes befalingsmandsskole og Gardehusarregimentets rekrutskole indtil lukningen i 1977. Siden da kulturhus, med lokaler til bl.a. teater, musik og udstillinger.

15 Fortsætter du ad Grønnegade frem til springvandet ved Ringstedgade, står du foran Sjællandske Mediers bygning fra 1898. Bemærk her den flotte glaserede keramikudsmykning fra Kähler.

16 Går du til venstre ad Ringstedgade når du på venstre side frem til Helligåndshuset, i dag en del af Næstved Museum / Museum Sydøstdanmark. Bygningen kan føres tilbage til 14-1500tallet og har en lang historie som hospital, plejehjem og militærhospital. Kig gerne indenfor i den flotte bygning.

17 I rundkørslen lige fremme kan du dreje til venstre ad Hjultorv. Her møder du ved det lille anlæg midt på gaden Danmarks mindste RYTTERSTATUE. Den forestiller Peder Bodilsen udført af Mathilius Schack Elo. Bodilsen var en sjællandsk stormand, som bl.a. stiftede Skovklosteret, som senere blev til Herlufsholm. Statuen blev købt og betalt af Næstveds borgere som en gave til byen i anledning af byens 800 års købstadsmuseum i 1935.

18 Umiddelbart bag rytterstatuen ses den nuværende Næstved Arrest. Bygningen er opført i 1855-56 som rådhus ved arkitekt M.G. Bindesbøll. Bygningen fungerede som både rådhus og fængsel indtil rådhuset i Teatergade blev taget i brug i 1939.

19 AXELTORV kommer du til direkte fra Hjultorv, og det er byens største torv, hvor onsdags- og lørdagsmarkeder samt mange typer kunst og kultur afvikles. Vandskulpturen "Slattenpatten og hendes døtre fra Rønnebæksholm" udført af billedhuggeren Bjørn Nørgaard i bronze pryder stedet siden 2010. Slattenpatten er en mystisk figur i den sjællandske sagskat – en jættekvinde.

Går du nu lige frem ad Kirkestræde, eller går du gennem nabostrædet ved Gøernes Gård, kommer du tilbage til turens udgangspunkt på Sct. Peders Kirkeplads og Vinhuset. Gøernes Gård var tidligere en højadelig bygård, hvor mange prominente personer har levet og boet. Det gamle hovedhus er siden genopført i Den Gamle By, Aarhus

Tak for turen og fortsat godt ophold i Næstved. Vi ses sikkert.

Yderligere info på f.eks. [www.maerknaestved.dk](http://www.maerknaestved.dk) eller [www.360naestved.dk](http://www.360naestved.dk)